

Inleiding

Nederland is bezig met een energietransitie, maar wat bedoelen we eigenlijk met 'de energietransitie'? Het woord 'transitie' is in veel betekenissen synoniem voor het woord 'overgang'. 'Transitie' wordt vaak gebruikt wanneer die overgang van het een naar het ander structureel van aard is. Dit boek beschouwt de energietransitie als de structurele overgang van een energiesysteem dat is gebaseerd op fossiele energiebronnen naar een energiesysteem dat (grotendeels) is gebaseerd op hernieuwbare energiebronnen, waarbij het systeem ook nog eens zo duurzaam mogelijk is. Deze definitie roept wellicht weer nieuwe vragen op. Bijvoorbeeld: wat is fossiel, wat is hernieuwbaar en wat is duurzaam? De betekenis van deze termen komt in dit boek aan bod.

De media berichten steeds vaker over klimaatverandering en de energietransitie, maar de berichtgeving is niet altijd gemakkelijk te begrijpen en soms zelfs verwarrend. Terminologie wordt door elkaar gehaald en onjuiste cijfers komen de wereld in. Wat wordt er bijvoorbeeld precies bedoeld met het bericht dat er voor het eerst meer energie is opgewekt uit hernieuwbare bronnen dan uit steenkool? Of dat Nederland in 2050 energieneutraal moet zijn? Kloppen deze uitspraken eigenlijk wel? Waarom zegt het ene krantenartikel dat waterstof de oplossing is voor al onze klimaatproblemen, terwijl het andere artikel suggereert dat waterstof slechts een hype is? En waarom heeft men het zo vaak over het beperken van de CO₂-uitstoot, terwijl er ook nog andere broeikasgassen zijn?

Om het gesprek over de energietransitie en de inrichting van een toekomstbestendig energiesysteem goed te kunnen voeren, is basiskennis onmisbaar. Wie beter begrijpt waar de energietransitie over gaat en wat de doelen zijn, is ook beter in staat de berichten hierover in de media kritisch tot zich te nemen en in de juiste context te plaatsen. Daarom begint dit boek met het bespreken van de aanleiding voor de energietransitie. Daarna wordt onder andere toegelicht wat de beleidsdoelen zijn en hoe het huidige energiesysteem, inclusief de infrastructuur, in elkaar zit. Ook bevat het boek een overzicht van het huidige energieverbruik, verdeeld over sectoren, zodat je als lezer meer gevoel krijgt voor de omvang en betekenis van getallen. Op deze manier wordt duidelijk op welke wijze de energietransitie impact heeft op het energiesysteem en waar de grote uitdagingen liggen om de doelen te kunnen bereiken. Daarna geeft het boek een doorkijkje naar het energiesysteem van de toekomst en welke keuzes daarbij mogelijk zijn. Ten slotte wordt de energietransitie bekeken in een bredere context, door enkele randvoorwaarden voor een succesvolle energietransitie te benoemen.

Dit boek geeft definities en uitleg bij belangrijke begrippen van de energietransitie. Cursief gedrukte begrippen zijn achterin het boek terug te vinden in een begrippenlijst. Daarnaast gaan aparte tekstkaders dieper in op bepaalde begrippen en ontwikkelingen die relevant zijn voor de energietransitie. Waar mogelijk hebben de cijfers in dit boek betrekking op 2021. Europese cijfers gaan over 2020, omdat dit op het moment van schrijven het meest recente jaar is waarover volledige gegevens beschikbaar zijn.